

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

ارزنده در زمینه آیین کنفوسیوس قرار می‌دهد که ترجمه آن می‌تواند
خلاء موجود در این زمینه را تا حدی پر کند.

در این کتاب، آیین کنفوسیوس هم‌چون یک سنت زنده معرفی
شده است که از ابعاد مختلفی برخوردار است. مؤلف به طور عمده بر دو
بعد فلسفی و دینی متمرکز می‌شود و در این رابطه، هم نظریات سنتی،
مکاتب، شعایر، مکان‌های مقدس و اصطلاحات را معرفی می‌کند و هم
به تغییر و تحولات و سازگاری‌های این آیین با شرایط و جوامع مختلف
می‌پردازد.

یکی از خصوصیات این کتاب این است که صرفاً به تاریخ گذشته
کنفوسیوس نمی‌پردازد و تاریخ آن را تا زمان حاضر پی‌گیری می‌کند.
نویسنده این آیین را هم‌چون یک سنت باستانی می‌نگرد که جاذبه‌های
امروزی نیز دارد. این امر به خواننده دیدگاه پربار و واضحی در این باره
می‌دهد که آیین کنفوسیوس در گذشته چگونه عمل کرده و برای انسان
امروزی چه معنی و مفهومی دارد. در این راستا نویسنده به جایگاه آیین
کنفوسیوس در کشورهای آسیای شرقی مثل چین، ژاپن و کره می‌پردازد

مقدمه‌ای بر آیین کنفوسیوس^۱
دکتر سین جونگ یاتو^۲

این کتاب که اکنون در دست ترجمه است، نوشته دکتر سین جونگ یاتو
است. او در دانشگاه ویلز انگلستان کرسی تدریس الاهیات و ادیان را بر
عهده دارد و چند کتاب و تعدادی مقاله در زمینه ادیان و الاهیات تألیف
کرده است. او از دانشگاه «مردم» در شهر بی جینگ چین و دانشگاه
ویلز درجه دکترا گرفته است. این که او چینی است و در خود چین نیز
تحصیلات آکادمیک داشته و از نزدیک با سنت چینی و آیین کنفوسیوس
آشنا بوده است، یکی از امتیازات این کتاب محسوب می‌شود.

بنابر گفته نویسنده در مقدمه، این کتاب حاصل تدریس و تحقیق
اوست که در نتیجه، هم در کلاس به وسیله دانشجویان محک خورده
و به وسیله سؤال‌های آن‌ها پربار شده و هم قسمت‌های مختلف آن در
مجله‌های علمی چاپ شده است. علاوه بر این بنابر گفته نویسنده از
نظر محققان بسیاری گذشته است. این ویژگی‌ها کتاب را از جمله منابع

آیین کنفوسیوس مؤثر بوده است، سازگاری‌های آیین کنفوسیوس در مناطق مختلف آسیای شرقی و نقش معلمان و علمای کنفوسیوسی در آن، بحث می‌کند.

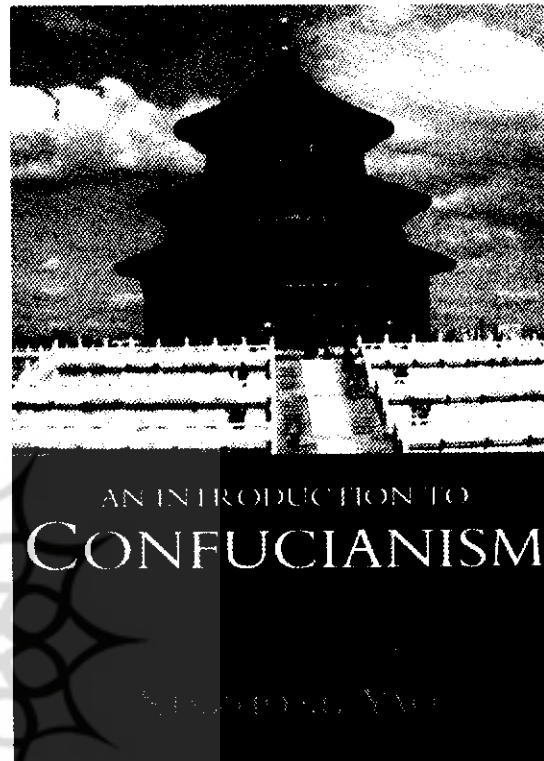
فصل سوم به عناصر کلیدی اندیشه کنفوسیوسی در قالب راه‌های سه‌گانه بحث می‌کند: ۱. راه آسمان؛ که به امور متعالی، متافیزیکی، اخلاقی و قانون طبیعی می‌پردازد. این‌ها مبانی آموزه‌های دینی و سیاسی این آیین و از امور محوری هستند. ۲. راه انسان‌ها؛ این راه با راه آسمان مشابه است و تجلی فضایل اخلاقی، انسجام اجتماعی ب نظام‌سیاسی را در پی دارد. از منظر اندیشه کنفوسیوسی راه آسمان بدون‌اینکه انسان‌ها آن را در زندگی به طور آگاهانه به کار بندند به انجام نمی‌رسد. ۳. راه هماهنگی، این راه، هماهنگی بین آسمان و انسان، افعال آگاهانه و اوضاع و احوال طبیعی، افراد فامیل، افراد کشور و کل جهان را دنبال می‌کند. هر مقدار هماهنگی بین آسمان و انسان بیشتر شود و این دو بیشتر با هم متحد شوند خوشبختی، صلح و نظم فراگیرتر می‌شود. راه هماهنگی ابعاد دیگری نیز دارد، مثل هماهنگی بین عالم ارواح و انسان‌ها، بین روح و بدن، بین ماده و صورت و بین سنت گذشته با زمان حاضر.

فصل چهارم به شعایر و اعمالی می‌پردازد که آیین کنفوسیوس آن‌ها را پدید آورده و حفظ کرده است. آیین کنفوسیوس با نفوذ در فرهنگ کشورهاییی که در آن‌ها مستقر شد، حتی بدون این‌که مردم آن‌جا از متون کلاسیک آن آگاهی داشته باشند، زندگی مردم را تحت تأثیر قرار داد. تأثیر آموزه‌های کنفوسیوسی در تغییر و تحول شعایر در این سرزمین‌ها و تغییر و تحولات در آیین کنفوسیوس در ارتباط با ادیان دیگر هم‌چون داتو، بودا و مسیحیت از دیگر موضوعاتی است که این فصل به آن می‌پردازد.

فصل پنجم با بررسی وضعیت آیین کنفوسیوس در عصر مدرن و شاخه‌های سه‌گانه آیین نوکنفوسیوسی، این هدف را پی‌گیری می‌کند که آیین کنفوسیوس یک دین مربوط به گذشته نبوده است و در عصر حاضر نیز می‌تواند نقش خاص خویش را ایفا کند. در این رابطه نظریات کنفوسیوسیان در چالش با امور عصر مدرن و این‌که آن‌ها می‌توانند در این زمان نیز تأثیرگذار باشند، بررسی می‌شود. نویسنده معتقد است در ورای حیات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی که در غرب آسیا رواج دارد، ارزش‌های کنفوسیوسی نهفته است؛ تا حدی که یکی از معلمان کنفوسیوسی معتقد است که بعضی از رفتارهای انسان‌های مدرن در این مناطق را جز با رجوع به گذشته و شناخت میراث کنفوسیوسی نمی‌توان شناخت.

پی‌نوشت:

1. An Introduction to Confucianism
2. Xinzhong Yao

و روی کرد و نگرش محققان غربی را نیز مطرح می‌کند. از آن‌جا که دیدگاه‌های مختلف و گاه متناقض درباره آیین کنفوسیوس نزد محققان شرق و غرب مطرح است، یکی از اهداف تألیف این کتاب است که تا حد توان این دیدگاه‌ها را به هم نزدیک کند و بنابراین مؤلف سعی می‌کند که مباحث را به سبکی مطرح کند که برای همه قابل استفاده باشد.

این کتاب از یک مقدمه و پنج فصل تشکیل شده است. مقدمه بعد از گزارش کوتاهی درباره انگیزه تألیف کتاب و تاریخ آیین کنفوسیوس، به چگونگی آشنایی غرب با آن و ویژگی‌های کتاب به طرح مباحث مطرح‌شده در این آیین و مباحثی که درباره این آیین شده است می‌پردازد.

فصل اول به ماهیت آیین کنفوسیوس با توجه به سرمنشأها و نقش بنیان‌گذار این آیین در پدید آمدن آن می‌پردازد. این‌که آیین کنفوسیوس دین است یا یک مکتب سیاسی یا اخلاقی پرسش‌هایی هستند که این فصل به آن‌ها پاسخ می‌گوید. همچنین مؤلف به بحث درباره کتاب‌های کهن و کلاسیک می‌پردازد.

فصل دوم یک بحث تاریخی مفصل درباره آیین کنفوسیوس را در بردارد. این فصل با تمرکز بر مکاتب مهم کنفوسیوسی و رهبران آن‌ها، از یک میراث مشترک بین آن‌ها و هم‌چنین نکات برجسته متمایزکننده هر یک، ارتباطات این مکاتب در حدی که در فرایند تحول و تکامل